

kontanthjælpsmodtagere, dagpengemodtagere, yngre førtidspensionister, grupper af truede unge – kort sagt mennesker i de erhvervsaktive aldersgrupper uden kontakt til arbejdslivet – mulighed for at vende tilbage til erhverv eller til at indgå i en mere aktiv og udadvendt tilværelse.

- Det kan være til støtte for den fortsatte udvikling af omsorgen for ældre, f.eks. projekter, der styrker samarbejdet mellem social- og sundhedssektoren og mellem det kommunale og amtskommunale niveau.
- Det kan være støtte til projekter, der støtter grupper med særlige behov. Der tænkes her på de meget ressourcetsvage grupper: flygtninge, indvandrere, forsorgshjemsklienter og mennesker med handicap.
- Derudover kan der gives støtte til projekter, der har nye og utraditionelle indfaldsvinkler til forebyggelse/løsning af menneskers problemer, som medarbejderne i institutionerne, i forvaltningerne og i de frivillige organisationer m. v. møder dem. (De hidtidige forsøgs erfaringer viser, at det er vigtigt, at der ikke lægges begrænsninger, som hindrer støtte til spændende lokale ideer og initiativer, selv om de ikke passer ind i et bestemt tema).

### 3. Hvem tager initiativet?

Det sociale udviklingsprogram skal tage udgangspunkt i lokale ideer eller regionale problemstillinger. Temaudmeldinger skal virke inspirerende eller afklarende for lokale ildsjæle. Det grundlæggende er ideernes afprøvning.

Ansøgere til støtte kan være lokale og regionale myndigheder, offentlige institutioner, selvejende institutioner, private organisationer og foreninger, grupper af borgere, beboer- og boligforeninger, grundejerforeninger, detailhandlere, kirkelige organisationer m.v. eller kombinationer heraf i et samarbejde.

Midlerne fra det sociale udviklingsprogram skal fungere som »fødselshjælper« for omstillingsprocessen, medens projektmedarbejderne og de bagved liggende offentlige myndigheder bl.a. må bidrage med tanker og planer for,

hvorledes en god idé kan videreføres ud over den givne projektperiode.

### 4. Hvad kan støtten gives til?

Grupper af borgere, foreninger og lokale myndigheder skal kunne få støtte til udvikling af deres ideer og igangsættelse af et projekt. Der skal være mulighed for at søge hjælp til løsning af problemer, der opstår undervejs, til erfaringsopsamling og til formidlingsvirksomhed. En sådan støtte vil kunne gives gennem eksisterende kontaktnet mellem regionale og lokale institutioner.

Der tænkes her på uddannelsesinstitutioner inden for det sociale, pædagogiske og kulturelle område i tilknytning til lokale og regionale myndigheder eller andre socialmiljøer, som er egnede og »i gang«.

Den økonomiske støtte til udviklingsprojekter kan gives på forskellig måde alt under hensyn til det enkelte projekts opbygning. Den mest almindelige støtte forudsættes dog ydet som bistand til idéudvikling, til projektforberedelse, til konsulentstøtte og koordinering, til efteruddannelse af medarbejdere m.v., medens projektet løber, og til evaluering og formidling lokalt.

Normalt skal der ske en lokal, typisk kommunal, finansiering af de løbende driftsudgifter for at sikre, at en god erfaring også fastholdes efter tilskudsperiodens ophør.

Udviklingsmidlerne skal sikre, at der sker en evaluering og en spredning (formidling) af erfaringerne.

Evaluering betyder ikke, at det drejer sig om dyr, omfangsrig og langvarig forskning. Det vigtigste er, at alle får mulighed for at gennemskue, hvad der foregår: Hvad det er, der er gjort? Hvilke overvejelser fører dette til? Hvad er resultatet? Hvordan er resultatet opnået? Hvad gik galt? Det giver mulighed for, at både deltagerne i et projekt og andre kan lære af indsatsen, og at enhver kan få oplysninger om det.

For at sikre de lokale forandrings gennemslag på centralt hold bør der gennem udviklingsprogrammet være en central erfaringsopsamling. Der kan bl.a. blive brug for at tilpasse